

Karlssons i Mwanza – Rundbrev 1/2003

Februari 2003

God fortsättning på det nya året!

Först vill vi tacka för alla jultrevor och julhälsningar vi fått. Det känns gott att veta att man har många vänner.

Att ha tiden för varandra

Tiden springer snabbt iväg och man känner ibland att man knappt hinner med. Det är redan slutet av februari och två månader har gått av det nya året. Vi västerlänningar har klockor men i dessa traditioner har man fortfarande tiden. Det berättades en gång om en episod som handlade om tid och tid för varandra. Tågen håller inte alltid tidtabellen och det var mycket folk som väntade på perrongen och i väntrummet. Barnen började bli hungriga så man dukade upp på golvet och åt. Två familjer som aldrig hade träffats förr bildade en större ring och delade med sig av maten till varandra. Barnen lekte och man hade trevligt. När tåget väl kom in på stationen rafsade folk ihop sina tillhörigheter. Men inte dessa två familjer, de fortsatte att dela sin måltid och umgås. När folk runtomkring sa till dem att raska på så svarade de att vi har inte tid att åka med tåget när vi träffat så här trevliga människor.

Lönlös väntan.

En av våra medarbetare, Chole, åker med oss varje dag från stan till kontoret. En måndagsmorgon i början av februari berättade han att hustrun hade på söndagen blivit akut inlagd på sjukhus. Hon hade varit på söndagsgudstjänst och plötsligt känt hur frossan kom. Hon lämnade kyrkan och gick till ett litet sjukhus och tog blodprov för att kolla om det var malaria. Det visade sig vara en mycket kraftig malaria (4+) och hon blev inlagd med dropp.

Ska man få bra och fungerande vård så får man betala för sig. Så Chole skulle följa med till kontoret för att få ut något av sin december- eller januarilön som ännu inte var utbetalda. Stiftet har stora ekonomiska problem och kassan är tom så man har inte kunnat betala ut lönerna. Jag skulle några timmar senare åka ner på stan och lovade skjutsa Chole till sjukhuset. När jag var färdig att åka hade han ännu inte fått ut några pengar. Chole skylde på att han hade för mycket att göra så han skulle inte hinna följa med ner på stan. Päivi

stoppade lite pengar i hans hand så att det skulle räcka till hustruns sjukvård. Nu dröjde det inte många sekunder förrän Chole satt bredvid mig i bilen.

Hustrun ligger mycket svårt sjuk, inga pengar men han har två månaders inestående lön och ändå ingen klagan. Här kan man verkligen tala om tålmodig väntan.

Gatubarnen

Vissa dagar är lättare att komma ihåg än andra. Den 22 januari är en sådan dag. Päivi och jag var på stan och handlade och vi tänkte äta på Kuleana. Vinsten från restaurangen hjälper till i arbetet för barnens rättigheter och även ett projekt bland gatubarnen i Mwanza.

När jag parkerade bilen så kom de, en hel hord av dem. En på trehjulig, en på tre ben (en hund hade bitit honom vilket resulterade i en infektion och senare amputering), resten tog sig fram på egna ben, skabbiga, skitiga. De sover på gatan och trottoaren. Här står de och tittar upp mot mig i bilen med sina hungriga och bedjande ögon. Det blev för mycket. Vanligtvis så ger jag en slant men nu orkade jag inte se alla dessa barn då jag precis skulle gå in på restaurangen. Jag körde hem. På kvällen läser jag ur Dagens Lösen den 22 januari:

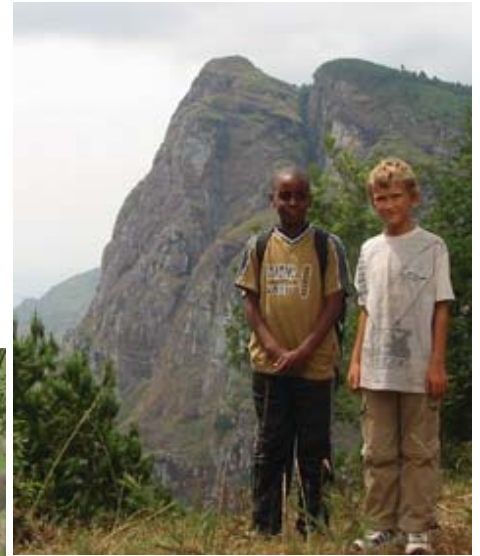
Om en broder eller syster är utan kläder och saknar mat för dagen, vad hjälper det då om någon av er säger: "Gå i frid, håll er varma och ät er mätta", men inte ger dem vad kroppen behöver? Jak 2:15-16

'Jag ser upp mot bergen...'

Vi har förmånen att ha två missionsorganisationer bakom oss, Church of Sweden och Finska Missions-Sällskapet. Veckan efter nyår var vi på den finska konferensen som hölls på Momella Lodge. Momella ligger i dalgången mellan Kilimanjaros snöklädda topp i öster (5.895 m) och Mt Meru i väster (4.566 m). Den svenska konferensen hade vi i mitten av februari uppe i Usambara bergen. Någon har kallat det för lilla Schweiz. Om valet av platser var av en tillfällighet vet jag inte men tankarna går osökt till psalm 121 i Psaltaren:

*Jag ser upp emot bergen: varifrån skall jag få hjälp?
Hjälpen kommer från Herren, som har gjort himmel och jord.
Han låter inte din fot slinta, han vakar ständigt över dina steg.
Han sover aldrig, han vakar ständigt, han som beskyddar Israel.
Herren bevarar dig, i hans skugga får du vandra, han går vid din sida.
Solen skall inte skada dig om dagen, inte månen om natten.
Herren bevarar dig från allt ont, från allt som hotar ditt liv.
Herren skall bevara dig i livets alla skiften, nu och för evigt.*

Bor vi vid världens ände?

Det är en tröst att det finns platser bortom världens ände, platser bortom Mwanza. Visserligen går det att flyga från Mwanza men behöver vi bil dit vi kommer så tar det två dagsetapper på skumpiga vägar. När Gud skapade världen så kanske han tänkte på oss missionärer som skulle resa med bil från Mwanza. Vi måste köra genom Serengeti och får då njuta av allt djurliv. Efter jul när vi skulle åka till Momella så tog vi tillfället i akt och stannade en extra dag för att se alla vilda djur. Vi skulle bo en natt i Lobo Lodge i norra delen av Serengeti. Det går en väg dit och samma väg tillbaka. Till Lobo kom vi och fick beskåda lejon med byte, lejon på klippblock, elefanter i massor, zebbor, giraffer, bufflar, impalas mm mm. På natten regnade det rejält och en flod var översvämmad, vattnet stod 2½ meter över bron. Det fanns ju bara en väg ut så det blev till att stanna

en extra natt i Lobo. Nästa dag hade vattnet hunnit sjunka undan så pass att man kunde rensa bron från träd och grenar. Nu skulle vi över, den modigaste chauffören började, sedan följde vi en efter en och till slut var det vår tur. Lågväxel, 4-hjulsdrift och en bön. Vattnet forsade ½ meter över bron. Först tittade jag uppåt floden så att ingen stock kom flytande som kunde träffa bilen när vi var mitt ute på bron. Ner i vattnet och jag känner hur det rycker till i bilen. Nu är det bara att parera och styra mot strömmen. Vilken lättnad när vi kom upp på fast mark. Det är sådana här upplevelser man helst vill slippa men när man är igenom så känns det gott.

Sol, sol och åter sol ger torka!

I julas fick vi en inne/utetermometer. Nu vet vi hur varmt det är och det är faktiskt svalare inomhus än utomhus om än inte mycket. Det är mellan 30°-35° dagtid och på natten riktigt kyligt med ca 20°. Inomhus är temperaturen lite lägre och håller sig mellan 25°-29° dygnet runt.

Det skulle regna men himlen är klarblå. Man håller sig helst i skuggan och måste man ge sig ut i solen så är det för korta stunder. Det är påfrestande i längden med den höga värmen, man orkar inte vara lika "effektiv" som hemma så nog skulle det behövas en siesta mitt på dagen. Vatten i kranen sinar inte tack vare Victoriasjön, så trädgården är en liten grön oas. Vi kan klara av situationen men för gemene man är det en katastrof. Solen bränner bort majsen på åkrarna så folk blir utan egen majs och måste köpa sin mat. Utbud och efterfrågan styr priset så priserna har börjat stiga. Vanligt folk har inte pengar så det räcker utan man måste odla sin åkertäppa för att kunna försörja familjen. Om skörden nu torkar bort blir det svårt att klara sig. Vi får be att det kommer tillräckligt med regn för att rädda det som inte redan torkat bort.

Ekonom utan pengar

Jag avundas inte ekonomichefen, det är bättre att vara ekonomisk rådgivare än att ha en kö av människor utanför kontoret som ska ha pengar. Lönerna ligger efter, upp till två månader är obetalt. Skatter, försäkringar, vatten och el måste betalas. Sen har vi allt planerat arbete som ska utföras. Hur vi ska få en rätsida på pengaflödet är inte lätt. Finns det inget i kassan så får man anpassa utgifterna och börjar prioritera.

Jag försöker stötta ekonomichefen genom att skapa rapportsystem som underlättar hans kontroll över stiftets ekonomi. Skrothandlaren hade rätt när han sa att det måste komma in mer pengar än det går ut för att bli rik. I all sin enkelhet försöker vi nu bygga upp en kassaflödesrapport för året för att se när våra intäkter kommer och när vi har utbetalningar. Det är lätt att visa med röda tjocka siffror när utgifterna överstiger intäkterna, och minskar man på en återkommande utgift i början av året så ger det lite trevligare läsning för resten av året. Tyvärr finns det några heliga kor som måste slaktas på vägen.

Vi har flyttat

När vi kom till Mwanza så bodde vi ca 10 km utanför stan på kyrkans område. Tyvärr fanns det inga barn på området eller i närheten. Vi sökte efter ett boende nere på stan och till slut hittade vi

ett hus i Isamilo i samma område som skolan. Nu har barnen sina kompisar i grannskapet och bara tre minuters promenadväg till skolan. Nu behöver vi inte passa tiden för att hämta barnen utan dagvakten går till skolan och möter dem.

Vi flyttade in i december och fick färdigt allt före jul. Det är en liten oas i stan. Det passerar mycket folk på gatan men vi har en hög häck runt tomten så det är ingen insyn. Det är skönt att vid dagens slut sätta sig på verandan och njuta av fågelsången och se alla dessa vackra fåglar i regnbågens färger.

Barnen

Skolan går framåt och de trivs bra trots att det är tufft att studera på ett främmande språk. Som alla barn så räknar de dagarna till loven. De hade jullov i tre veckor, en veckas midterm leave i februari och nu ser de fram emot två veckors påsklov.

De jobbar hårt med många hemläxor. Nu är Jonathan med i så kallad "Homework club" och stannar kvar på skolan och gör det mesta av sina läxor där och har då tillgång till lärare om han behöver fråga något. Jonathan har gjort två större projekt på drygt 10 sidor. Det ena var i engelska och handlade om "My Language Story" och ett arbete i geografi som handlade om Egypten. Saara kämpar med att lära sig engelska och sitter med övningsuppgifter varje dag. Hon har gjort stora framsteg och klarar sig riktigt bra med engelskan. Saara hade tjejkalas när hon fyllde 10 år. Alla tjejerna i klassen var hemma hos oss. Här måste man tänka på vad man bjuder så att alla kan få något tilltugg. Barnen är kristna (äter allt), muslimer (äter nästan allt) och hinduer (beror på trosriktning). Vi lyckades bara med två gemensamma tilltugg, popcorn och glass som inte innehöll ägg. Det var full rulle på tjejerna och lekarna är de samma hemma i Sverige som här.

Häxjakt

Är du kristen, muslim, hindu eller ... Här duger det inte säga att man inte tror på något för någon sorts tro har alla.

Mission har ibland svärtats ner av sekulariserade västeuropéer. Men ser vi på den traditionella tron med medicinmän och tillbedjan till förfäders andar då kan man prata om något som är nattsvart. Här försöker kyrkan att motarbeta en häxjakt. Om en kvinna har röda ögon så är hon häxa. Röd ögon får man när man är för länge i den rökiga hyddan och lagar mat. Man eldar mycket med en växt som kallas fingereufobia. Utsätts man för länge för denna rök så får man röda ögon och enligt folktron så är det en häxa och som sådan ska hon dödas. Har hon dessutom sagt något negativt om någon granne finns det ingen tvekan, för då har hon lagt en förbannelse över den personen. Enligt en artikel i Sunday News (rikstäckande tidning i Tanzania) så är det oftast medicinmännen som ligger bakom och bedriver häxjakten och det är drygt 100 gamla kvinnor som mördas varje år i Mwanza regionen.

Om hon var häxa eller inte häxa sa man inte men enligt släktingarna så orsakade hon en mammas och ett barns död. Bybarnmorskan var en gammal kvinna som hade fått utbildning i kyrkans PHC program och hjälpt många kvinnor att föda i hemma i byarna. En ung flicka var gravid och vid ett besök på sjukhuset så sa läkaren att hon var tvungen att komma till sjukhuset för att föda. Hennes bäcken var för trångt och hon behövde göra kejsarsnitt. Så när hon skulle till att föda bestämde släktingarna att det inte behövdes åka till något sjukhus utan bad bybarnmorskan att komma. Både barnet och modern dog och släktingarna skyllde på bybarnmorskan och dödade henne.

Hälsoarbete i byarna

Päivi åker med PHC (primärhälsovårdsprojekt) ut i byarna. De håller på att sondera terrängen för att gå in i nya områden och nya byar. Området de ska påbörja sitt nya arbete heter Bariadi. Det är sukumaområde och här håller man på det traditionella med medicinmän och andedyrkan. Nu vill man att kyrkan ska komma in i dessa områden med hälsoprojektet men även med evangelister. Folket vill bli fria från sin gamla tro och önskar att kyrkan kommer och predikar evangeliet. Församlingen i Bariadi skulle nu behöva anställa några evangelister och köpa cyklar till dem så att de inte behöver gå så långa sträckor. Detta är en utmaning som behöver mycket förbön.

Slutligen vill vi önska er Guds rika välsignelse och önskar att ni fortsätter att tänka på oss i era böner.

Päivi, Peter, Jonathan och Saara

Päivi o Peter Karlsson
P.O. Box 976
Mwanza
Tanzania

Telefon:
+255 28 250 0545 (bostad)
+255 744 895 557 (mobil)

E-post: karlsson@amani.nu Hemsida: www.amani.nu